

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 18. októbra 2012*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Smernica 98/59/ES — Ochrana pracovníkov — Hromadné prepúšťanie — Pôsobnosť — Zatvorenie americkej vojenskej základne — Informovanie a porady s pracovníkmi — Čas, keď vznikla povinnosť porád — Nedostatok právomoci Súdneho dvora“

Vo veci C-583/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Spojené kráľovstvo) zo 6. decembra 2010 a doručený Súdnemu dvoru 13. decembra 2010, ktorý súvisí s konaním:

United States of America

proti

Christine Nolan,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: sudcovia R. Silva de Lapuerta, vykonávajúca funkciu predsedníčky tretej komory, K. Lenaerts, E. Juhász (spravodajca), G. Arestis a J. Malenovský,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. januára 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- C. Nolan, v zastúpení: M. Mullins, QC, a M. De Savorgnani, barrister,
- Európska komisia, v zastúpení: J. Enegren, splnomocnený zástupca,
- Dozorný úrad EZVO, v zastúpení: F. Cloarec a X. Lewis, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 22. marca 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 smernice Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania (Ú. v. ES L 255, s. 16; Mim. vyd. 05/003, s. 327).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Spojenými štátmi americkými a pani Christine Nolan, civilnou zamestnankyňou americkej vojenskej základne nachádzajúcej sa v Spojenom kráľovstve, ktorý sa týka povinnosti porád so zamestnancami pred začatím prepúšťania v súlade s právnou úpravou Spojeného kráľovstva, ktorou sa vykonáva smernica 98/59.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Podľa znenia odôvodnení 3 a 4 smernice 98/59:
  - „3 ... napriek vzrastajúcemu zblížovaniu stále pretrvávajú rozdiely medzi platnými ustanoveniami členských štátov o praktickej úprave a postupoch takýchto [hromadných – *neoficiálny preklad*] prepúšťaní a opatreniami zameranými na zmiernenie dôsledkov prepustenia pre pracovníkov,
  - 4 ... tieto rozdiely môžu mať priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu...“
- 4 Odôvodnenie 6 tejto smernice uvádza:

„... Charta základných sociálnych práv pracovníkov spoločenstva, ktorá bola prijatá na stretnutí Európskej rady v Štrasburgu 9. decembra 1989 hlavami štátov alebo vlád 11 členských štátov, konštatuje, medzi iným, v bode 7, prvý odsek, prvá veta...:

„7. Dokončenie vnútorného trhu musí viesť k zlepšeniu životných a pracovných podmienok pracovníkov v Európskom spoločenstve...“

...“
- 5 Podľa článku 1 ods. 2 písm. b) smernice 98/59 sa táto smernica nevzťahuje na zamestnancov verejných správnych orgánov alebo zariadení spravovaných verejným právom, či zodpovedajúcich orgánov v členských štátoch, kde podobná koncepcia nie je zaužívaná.
- 6 Článok 2 tejto smernice stanovuje:
  - „1. Ak zamestnávateľ uvažuje o hromadnom prepúšťaní, začne s poradami so zástupcami zamestnancov včas, aby sa mohla dosiahnuť dohoda.
  2. Tieto porady obsahujú aspoň spôsoby a prostriedky, ako zabrániť hromadnému prepúšťaniu alebo zníženiu počtu postihnutých pracujúcich a ako zmierniť následky prijatím sprievodných sociálnych opatrení, zameraných medzi iným na pomoc pre opätovné zamestnanie alebo rekvifikáciu prepustených pracujúcich.

...

3. Aby zástupcovia zamestnancov mohli predkladať konštruktívne návrhy, zamestnávateľa včas v priebehu porád:

- a) poskytnú im všetky príslušné informácie a
- b) v každom prípade ich písomne upovedomia o:
  - i) dôvodoch plánovaného prepúšťania;
  - ii) počte a kategóriách pracovníkov, ktorí budú prepustení;
  - iii) počte a kategóriách bežne zamestnaných pracovníkov;
  - iv) období, za ktoré sa plánované prepustenie uskutoční;
  - v) navrhovaných kritériách pre výber pracovníkov určených na prepustenie, ak vnútroštátne právne predpisy a/alebo prax pripúšťajú takúto právomoc pre zamestnávateľa;
  - vi) metóde výpočtu všetkých náhrad súvisiacich s prepúšťaním, ktoré sú iné ako tie, ktoré vyplývajú z vnútroštátnych právnych predpisov a/alebo praxe.

...“

7 Článok 3 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Zamestnávateľa písomne upovedomia príslušný verejný orgán o každom hromadnom prepúšťaní.

...

Toto oznámenie obsahuje všetky dôležité informácie, ktoré sa týkajú plánovaného hromadného prepúšťania a porád so zástupcami zamestnancov podľa článku 2, a najmä dôvody prepúšťania, počet pracovníkov, ktorí majú byť prepustení, počet bežne zamestnaných pracovníkov a obdobie, za ktoré sa prepustenie má uskutočniť.

...“

8 Článok 4 ods. 1 smernice 98/59 uvádza:

„K plánovanému hromadnému prepúšťaniu oznámenému príslušnému verejnému orgánu môže dôjsť najskôr 30 dní po oznámení uvedenom v článku 3 ods. 1 bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia upravujúce individuálne práva vzhľadom na oznámenie o prepustení.

Členské štáty môžu udeliť príslušnému verejnému orgánu právomoc skrátiť lehotu uvedenú v predchádzajúcom pododseku.“

9 Podľa článku 5 tejto smernice sa predmetná smernica nedotýka práva členských štátov prijať zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia, ktoré sú výhodnejšie pre pracujúcich, alebo podporovať či dovoliť prijatie kolektívnych dohôd výhodnejších pre pracujúcich.

Právna úprava Spojeného kráľovstva

10 V Spojenom kráľovstve sa Trade Union and Labour Relations (Consolidation) Act 1992 (ďalej len „zákon z roku 1992“) považuje za prebratie smernice 98/59.

11 Článok 188 tohto zákona, ktorý sa týka povinnosti porád, stanovuje:

„1. Ak zamestnávateľ navrhuje prepustiť ako nadbytočných 20 alebo viac zamestnancov v jednom zariadení počas obdobia 90 dní alebo kratšieho, začne s poradami o prepúšťaní so všetkými osobami, ktoré sú príslušnými zástupcami akýchkoľvek zamestnancov, ktorí môžu byť dotknutí navrhovaným prepúšťaním alebo môžu byť dotknutí opatreniami prijatými v súvislosti s týmto prepúšťaním.

1A. Porady začnú včas a v každom prípade:

- a) ak zamestnávateľ navrhuje prepustiť 100 alebo viac zamestnancov, ako je uvedené v odseku 1, aspoň 90 dní, a
- b) inak aspoň 30 dní

pred prvým prepustením.

...

2. Porady zahŕňajú konzultácie o spôsoboch:

- a) zabránenia prepúšťaniu;
- b) zníženia počtu zamestnancov, ktorí majú byť prepustení, a
- c) zmiernenia následkov prepúšťania

a zamestnávateľ by ich mal viesť s cieľom dosiahnuť dohodu s príslušnými zástupcami.

...

...

4. Na účely porady zamestnávateľ písomne príslušným zástupcom oznámi:

- a) dôvody jeho ponuky;
- b) počet a popis zamestnancov, ktorých sa navrhuje prepustiť ako nadbytočných;
- c) celkový počet zamestnancov zodpovedajúcich takémuto popisu zamestnaných u zamestnávateľa v predmetnom zariadení;
- d) navrhovanú metódu výberu zamestnancov, ktorí môžu byť prepustení;
- e) navrhovanú metódu vykonávania prepúšťania s prihliadnutím na akýkoľvek schválený postup vrátane obdobia, počas ktorého bude prepúšťanie vykonávané, a
- f) navrhovanú metódu výpočtu sumy náhrad súvisiacich s prepúšťaním pre nadbytočnosť, ktorá má byť (inak než v súlade s povinnosťou uloženou zákonom alebo na jeho základe) vyplatená zamestnancom, ktorí môžu byť prepustení.

...

7. Ak v konkrétnom prípade existujú osobitné okolnosti, ktoré majú za dôsledok, že od zamestnávateľa nemožno dôvodne očakávať splnenie podmienok uvedených v odsekoch 1A, 2 a 4, zamestnávateľ je povinný v maximálnom možnom rozsahu prijať opatrenia, o ktorých možno za týchto okolností uvažovať na účel splnenia uvedenej požiadavky. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 12 Na americkej vojenskej základni Reserved Storage Activity (ďalej len „vojenská základňa RSA“) v Hythe (Spojené kráľovstvo), na ktorej sa opravovali plavidlá a iné zariadenia, bolo zamestnaných asi 200 civilných zamestnancov. Tento personál zastupoval Local National Executive Council.
- 13 V nadväznosti na audit vykonaný začiatkom roku 2006, ktorý sa týkal činnosti tejto vojenskej základne, bola 13. marca 2006 predložená správa, z ktorej vyplynulo, že bolo prijaté rozhodnutie o zatvorení uvedenej základne. Toto rozhodnutie, ktoré v Spojených štátoch prijal Secretary of the US Army a ktoré schválil Secretary of Defense (minister obrany), uvádzalo, že vojenská základňa RSA ukončí svoju činnosť koncom septembra 2006.
- 14 Americké orgány oznámili uvedené rozhodnutie vojenským orgánom Spojeného kráľovstva neformálne začiatkom apríla 2006. Zatvorenie vojenskej základne RSA bolo verejne oznámené médiami 21. apríla 2006. Vláda Spojeného kráľovstva bola 9. mája 2006 oficiálne informovaná o tom, že táto základňa bude vrátená Spojenému kráľovstvu 30. septembra 2006.
- 15 V júni 2006 americké orgány odovzdali členom Local National Executive Council memorandum, kde sa uvádzalo, že všetci zamestnanci uvedenej základne majú byť prepustení. Na stretnutí, ktoré sa konalo 14. júna 2006, americké orgány informovali tento reprezentatívny orgán, že sa domnievajú, že dátumom začatia porád je 5. jún 2006.
- 16 Formálne rozhodnutie o skončení pracovných zmlúv bolo prijaté Vrchným veliteľstvom americkej armády v Európe (USAEUR) so sídlom v Mannheime (Nemecko). Oznámenia o výpovedi boli zaslané 30. júna 2006, pričom ako dátum skončenia pracovného pomeru uvádzali 29. alebo 30. september 2006.
- 17 Pani Nolan začala konanie proti Spojeným štátom americkým pred Southampton Employment Tribunal, pričom namietala, že Spojené štáty americké zanedbali povinnosť porád so zástupcami zamestnancov. Rozsudkom o zodpovednosti („liability judgement“) uvedený súd konštatoval nedostatky v oblasti porád s predmetnými zástupcami a vyhovel návrhu pani Nolan. Rozsudkom o náhrade („remedy judgement“) uvedený súd prijal ochranné opatrenie, ktoré sa vzťahovalo na všetky osoby, ktoré mali 29. júna 2006 postavenie štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva a boli členmi civilného personálu na vojenskej základni RSA.
- 18 Spojené štáty americké podali odvolanie na Employment Appeal Tribunal, ktorý v podstate potvrdil rozhodnutia prvostupňového súdu.
- 19 Spojené štáty americké sa obrátili na Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), ktorý sa domnieval, že na účely rozhodnutia potrebuje výklad ustanovení smernice 98/59, a preto rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Vzniká zamestnávateľovi povinnosť začať porady týkajúce sa hromadného prepúšťania podľa smernice 98/59..., keď zamestnávateľ navrhuje, ale ešte neprijal strategické podnikateľské alebo prevádzkové rozhodnutie, ktoré bude pravdepodobne alebo nevyhnutne viesť k hromadnému prepúšťaniu, alebo... iba keď bolo toto rozhodnutie skutočne prijaté a ak navrhuje z toho vyplývajúce hromadné prepúšťanie?“

O právomoci Súdneho dvora

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

- 20 Súdny dvor vyzval účastníkov konania vo veci samej, vládu Spojeného kráľovstva, Európsku komisiu a Dozorný úrad EZVO, aby písomne vyjadrili svoje stanovisko k otázke, či prepúšťanie, o aké ide v konaní vo veci samej, ktorým sa ukončuje pracovný pomer medzi štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva a tretím štátom, v danom prípade Spojenými štátmi americkými, patrí do pôsobnosti smernice 98/59, najmä vzhľadom na jej článok 1 ods. 2 písm. b).
- 21 V odpovedi na túto otázku pani Nolan uviedla, že Spojené kráľovstvo tým, že prebralo smernicu 98/59, zahrnuje do pôsobnosti vnútroštátnej preberajúcej právnej úpravy zamestnancov zamestnaných cudzími štátmi vrátane Spojených štátov amerických. Takýto zamestnanec teda patria do pôsobnosti tejto vnútroštátnej právnej úpravy, a to nezávisle od otázky, či sú súčasťou kategórie zamestnancov vylúčených z uplatňovania smernice 98/59 jej článkom 1 ods. 2 písm. b).
- 22 Pani Nolan odkazuje na rozsudky zo 17. júla 1997, Leur-Bloem (C-28/95, Zb. s. I-4161), a z 15. januára 2002, Andersen og Jensen (C-43/00, Zb. s. I-379), a zastáva názor, že Súdny dvor je príslušný pre výklad smernice 98/59, hoci situácia nie je upravená priamo právom Únie, keďže zákonodarca Spojeného kráľovstva sa prebratím tejto smernice do vnútroštátneho práva rozhodol zosúladiť vnútroštátnu právnu úpravu s právom Únie.
- 23 Pani Nolan pripomína, že vnútroštátne súdy uznali citlivé aspekty konania vo veci samej, že Spojené štáty americké neuplatnili svoju imunitu ako štát, ktorého konanie nemožno napadnúť na súde, a že sa nedovoľovali „osobitných okolností“ obrany v zmysle článku 188 ods. 7 zákona z roku 1992. Subsidiárne dodáva, že jej pracovný pomer nebol v žiadnom prípade vyňatý z pôsobnosti smernice 98/59, keďže nebola zamestnankyňou „verejných správnych orgánov alebo zariadení spravovaných verejným právom“, pričom v konaní vo veci samej sa nikdy nenamietalo, že ide o taký prípad.
- 24 Spojené štáty americké poznamenávajú, že na jednej strane podľa odôvodnení 4 a 6 smernice 98/59 a smernica týka fungovania vnútorného trhu a na druhej strane z článku 1 ods. 2 písm. b) tejto smernice jasne vyplýva, že sa netýka všetkých prípadov prepúšťania. Zastávajú názor, že uplatnenie smernice 98/59 alebo vnútroštátnej právnej úpravy preberajúcej túto smernicu v konaní vo veci samej by bolo nezlučiteľné s jasným znením uvedenej smernice, ako aj so zásadami medzinárodného práva verejného, najmä so zásadou *jus imperii* a zásadou „medzinárodnej zdvorilosti“ („comity of nations“).
- 25 Spojené štáty americké sa preto domnievajú, že prepúšťanie, o aké ide v konaní vo veci samej, nepatrí do pôsobnosti smernice 98/59, keďže toto prepúšťanie vyplýva zo strategického rozhodnutia prijatého suverénnym štátom, ktoré sa týka zatvorenia vojenskej základne.
- 26 Komisia má pochybnosti o uplatniteľnosti smernice 98/59 v danom prípade, keďže zamestnávateľom pani Nolan bola armáda Spojených štátov, čiže subjekt predstavujúci suverénny štát. Zdôrazňuje však, že zatvorenie vojenskej základne mohlo mať na jej civilný personál rovnaký účinok ako rozhodnutie o zatvorení komerčného podniku.
- 27 Komisia zastáva názor, že v oblasti ochrany práv zamestnancov by sa v záujme koherentného prístupu mali smernica 98/59 a smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 82, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 98) vykladať tak, že majú rovnakú pôsobnosť. Odkazujúc na článok 1 ods. 1 písm. c) smernice 2001/23, ktorá zrušila smernicu Rady 77/187/EHS zo 14. februára 1977 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Ú. v. ES L 61, s. 26) a na rozsudok zo 6. septembra 2011, Scattolon (C-108/10, Zb. s. I-7491, body 56 a 57),

Komisia uvádza, že smernice 98/59 a 2001/23 sa obe uplatňujú na verejné podniky zaoberajúce sa hospodárskou činnosťou, ale že naopak, neuplatňujú sa na reorganizáciu verejných správnych orgánov ani na prevod správnych funkcií medzi verejnými správnymi orgánmi.

- 28 Komisia zdôrazňuje, že Spojené štáty americké rozhodli o zatvorení vojenskej základne RSA a o prepustení miestneho civilného personálu, ktorý na nej pracoval, najmä na základe strategických dôvodov. Pretože toto prepúšťanie bolo úkonom verejnej moci vyplývajúcim zo správnej reorganizácie, Komisia zastáva názor, že na dotknutých zamestnancov nemožno rozšíriť ochranu stanovenú smernicou 98/59, aj keby bolo možné domnievať sa, že vykonávajú hospodársku činnosť. Komisia z toho vyvodzuje záver, že prepúšťanie, ktorého sa týka konanie vo veci samej, nepatrí do pôsobnosti smernice 98/59.
- 29 Dozorný úrad EZVO poznamenal, že Employment Appeal Tribunal zastával názor, že Spojené kráľovstvo sa rozhodlo prebrať smernicu 98/59 bez vylúčenia zamestnancov verejných správnych orgánov alebo zariadení spravovaných verejným právom, ktoré sú uvedené v jej článku 1 ods. 2 písm. b), a pripomína, že mnohé veci týkajúce sa právnej úpravy preberajúcej uvedenú smernicu boli podané odborovými organizáciami zastupujúcimi zamestnancov správnych orgánov alebo zariadení spravovaných verejným právom. Dozorný úrad EZVO dodáva, že vnútroštátny súd poznamenal, že právny zástupca Spojených štátov amerických pripustil, že obmedzenie pôsobnosti smernice 98/59 stanovené v jej článku 1 ods. 2 sa nevzťahuje na zamestnancov zamestnaných suverénnym cudzím štátom.
- 30 Dozorný úrad EZVO zastáva názor, že článok 1 ods. 2 smernice 98/59 možno chápať tak, že odkazuje iba na správne orgány a verejnoprávne zariadenia členských štátov a že toto obmedzenie pôsobnosti sa teda neuplatňuje na správne orgány a verejnoprávne zariadenia tretích štátov. Tento prístup vychádza z logiky podľa ktorej, hoci členské štáty zabezpečujú zamestnancom verejného sektora ochranu porovnateľnú s ochranou stanovenou smernicou 98/59, nie je isté, že právne poriadky tretích štátov zaručujú takúto ochranu za podobných okolností.
- 31 Okrem toho podľa názoru Dozorného úradu EZVO z rozsudku z 18. októbra 1990, Dzodzi (C-297/88 a C-197/89, Zb. s. I-3763, body 36 a 37), vyplýva, že v prejednávanom prípade je Súdny dvor príslušný pre rozhodovanie o prejudiciálnej otázke, pretože zákonodarca Spojeného kráľovstva uplatňuje smernicu 98/59, a to prostredníctvom vnútroštátnej právnej úpravy preberajúcej túto smernicu, na zamestnancov zamestnaných správnymi orgánmi, pričom tak v zásade zabezpečuje týmto zamestnancom a zamestnancom súkromného sektora rovnakú ochranu. Za týchto okolností Dozorný úrad EZVO zastáva názor, že prepúšťanie, o aké ide v konaní vo veci samej, patrí do pôsobnosti smernice 98/59, a že aj keby toto prepúšťanie bolo vylúčené z pôsobnosti tejto smernice, Súdny dvor vzhľadom na okolnosti tejto veci musí odpovedať na položenú otázku, ktorá sa týka výkladu uvedenej smernice.

Odpoveď Súdneho dvora

- 32 S cieľom posúdiť otázku, či prepúšťanie, o aké ide v konaní vo veci samej, ktorým sa ukončuje pracovný pomer medzi štátnym príslušníkom členského štátu a tretím štátom, v dôsledku zatvorenia vojenskej základne patriacej tretiemu štátu a nachádzajúcej sa na území tohto členského štátu patrí do pôsobnosti smernice 98/59, je potrebné v prvom rade vyložiť znenie článku 1 ods. 2 písm. b) tejto smernice.
- 33 Podľa tohto ustanovenia, ktoré uvádza prípad vylúčenia z pôsobnosti smernice 98/59, táto smernica sa neuplatňuje na zamestnancov verejných správnych orgánov alebo zariadení spravovaných verejným právom, alebo zodpovedajúcich orgánov v členských štátoch, kde podobná koncepcia nie je zaužívaná.

- 34 Keďže ozbrojené sily patria k správnym orgánom alebo zodpovedajúcim orgánom, zo znenia článku 1 ods. 2 písm. b) smernice 98/59 jasne vyplýva, že na civilný personál vojenskej základne sa vzťahuje výnimka uvedená týmto ustanovením.
- 35 Po druhé treba poznamenať, že tomuto posúdeniu nasvedčuje cieľ a štruktúra tejto smernice.
- 36 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že smernici 98/59 predchádzala smernica Rady 75/129/EHS zo 17. februára 1975 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 48, s. 29) a že jedna z úloh smernice 98/59 spočívala v kodifikovaní tejto smernice.
- 37 V priebehu legislatívneho konania týkajúceho sa smernice 75/129 Komisia uviedla vo svojom návrhu smernice Rady o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania [COM(72) 1400] z 8. novembra 1972 okolnosti, ktoré si vyžadovali, aby táto oblasť bola pokrytá právnou úpravou. Komisia konkrétne konštatovala, že výrazné rozdiely v oblasti ochrany zamestnancov v prípade prepúšťania majú priamy vplyv na fungovanie spoločného trhu, pretože vytvárajú nerovnosť v podmienkach hospodárskej súťaže, ktorá má vplyv na podniky, keď tie plánujú vytvorenie pracovných miest, ktoré treba obsadiť.
- 38 Okrem toho treba poznamenať, že smernica 98/59 bola prijatá na základe článku 100 Zmluvy ES (teraz článok 94 ES), ktorý umožňuje aproximáciu právnych predpisov členských štátov, ktoré priamo ovplyvňujú vytvorenie alebo fungovanie spoločného (vnútorného) trhu.
- 39 Pokiaľ ide o cieľ, ktorý sleduje smernica 98/59, treba rovnako poznamenať, že z jej odôvodnení 4 a 6 vyplýva, že táto smernica má za cieľ zlepšenie ochrany zamestnancov a zlepšenie fungovania vnútorného trhu.
- 40 V dôsledku toho treba konštatovať, že smernica 98/59 je súčasťou právnej úpravy týkajúcej sa vnútorného trhu.
- 41 Preto, hoci dimenzia a činnosť ozbrojených síl majú samozrejme vplyv na situáciu v zamestnanosti v danom členskom štáte, nepatria naopak do úvah týkajúcich sa vnútorného trhu alebo hospodárskej súťaže medzi podnikmi. Ako už Súdny dvor rozhodol, činnosti, ktoré ako národná obrana spadajú pod výkon výsadných práv verejnej moci, sú zo zásady vylúčené z kvalifikácie hospodárskej činnosti (pozri rozsudok Scattolon, už citovaný, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 42 Pokiaľ ide o názor Dozorného úradu EZVO, podľa ktorého článok 1 ods. 2 smernice 98/59 možno chápať tak, že odkazuje iba na správne orgány členských štátov a nie na správne orgány tretích štátov, postačuje poznamenať, že znenie tohto ustanovenia vôbec neuvádza takéto rozlišovanie medzi členskými štátmi a tretími štátmi.
- 43 Preto treba prijať záver, že v zmysle výnimky stanovenej v článku 1 ods. 2 písm. b) smernice 98/59 prepúšťanie personálu vojenskej základne v žiadnom prípade nepatrí do pôsobnosti tejto smernice, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide o vojenskú základňu patriacu tretiemu štátu, alebo nie. Za týchto okolností nie je potrebné zohľadniť osobitne okolnosť, podľa ktorej v prejednávanom prípade ide o vojenskú základňu patriacu tretiemu štátu, čo je otázka, ktorá má dôsledky z hľadiska medzinárodného práva (pozri v tomto zmysle, v kontexte zamestnania personálu veľvyslanectva tretej krajiny, rozsudok z 19. júla 2012, Mahamdia, C-154/11, body 54 až 56).
- 44 Podľa pani Nolan a Dozorného úradu EZVO, hoci situácia v konaní vo veci samej nepatrí do pôsobnosti smernice 98/59, Súdny dvor je v prejednávanej veci príslušný pre rozhodovanie o prejudiciálnej otázke, keďže vnútroštátny zákonodarca uplatňuje túto smernicu prostredníctvom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá túto smernicu preberá, na zamestnancov zamestnaných správnymi orgánmi.

- 45 Súdny dvor niekoľkokrát vyhlásil, že má právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania týkajúcich sa ustanovení práva Únie v situáciách, v ktorých sa skutkový stav veci samej nachádzal mimo rozsahu pôsobnosti tohto práva, avšak v ktorých sa tieto ustanovenia práva Únie stali uplatniteľné z dôvodu odkazu uvedeného na ich obsah vo vnútroštátnom práve (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, Cicala, C-482/10, Zb. s. I-14139, bod 17 a citovaná judikatúra).
- 46 Súdny dvor už rozhodol, že pokiaľ vnútroštátna právna úprava prispôsobuje riešenia situácií, ktoré nepatria do pôsobnosti dotknutého aktu Únie, riešeniam upraveným uvedeným aktom, existuje určitý záujem Únie na tom, aby sa s cieľom predísť budúcim rozdielom vo výklade vykladali ustanovenia prebraté z tohto aktu jednotným spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júla 2011, Agafitei a i., C-310/10, Zb. s. I-5989, bod 39 a citovaná judikatúra).
- 47 Výklad ustanovení práva Únie Súdnym dvorom v situáciách, ktoré nepatria do pôsobnosti práva Únie, je odôvodnený, ak tieto ustanovenia sú na základe vnútroštátneho práva uplatniteľné na takéto situácie priamo a nepodmienene, aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie s takýmito situáciami a so situáciami upravenými právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Cicala, už citovaný, bod 19 a citovanú judikatúru).
- 48 Za týchto okolností treba overiť, či je výklad smernice 98/59 Súdnym dvorom v konaní vo veci samej na mieste z dôvodu, že z dostatočne jasných údajov vyplýva, že ustanovenia uvedenej smernice sú na základe vnútroštátneho práva priamo a nepodmienene uplatniteľné na situácie, ako je situácia v tomto konaní, ktorá nepatrí do pôsobnosti tejto smernice.
- 49 V tejto súvislosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pokiaľ by sa Spojené štáty americké takto rozhodli v počiatkovej fáze konania vo veci samej, mohli si uplatniť svoju imunitu ako suverénny štát a vyhnúť sa pokračovaniu konania vo veci samej.
- 50 Treba dodať, že podľa vnútroštátneho súdu, a to podľa článku 188 ods. 7 zákona z roku 1992, tretí štát má možnosť dovolávať sa „osobitných okolností“ („special circumstances“), na základe ktorých tento tretí štát nie je povinný vykonať povinné porady v prípade hromadného prepúšťania podľa článku 188 odsekov 1A, 2 a 4 zákona z roku 1992.
- 51 Z toho vyplýva, že spis neobsahuje dostatočne presné údaje, podľa ktorých by riešenia uvedené v smernici 98/59 v situácii, akou je situácia v konaní vo veci samej, boli podľa vnútroštátneho práva automaticky uplatniteľné.
- 52 Preto nemožno konštatovať, že ustanovenia smernice 98/59 uvedené v položenej otázke sa stali ako také priamo a nepodmienene uplatniteľné podľa vnútroštátneho práva na situáciu, akou je situácia v konaní vo veci samej.
- 53 Je samozrejme záujmom Únie dbať o jednotnosť výkladu ustanovenia aktu Únie a výkladu vnútroštátneho práva, ktoré tento akt preberá a robí ho uplatniteľným mimo pôsobnosti tohto aktu.
- 54 Nejde však o takýto prípad, ak ako v konaní vo veci samej akt Únie výslovne stanovuje prípad vylúčenia z jeho pôsobnosti.
- 55 Ak totiž normotvorca Únie jednoznačne uvedie, že akt, ktorý prijal, sa neuplatňuje na špecifikovanú oblasť, vzdáva sa, aspoň do prijatia prípadných nových predpisov Únie, cieľa jednotného výkladu a uplatnenia právnych predpisov v tejto vylúčenej oblasti.
- 56 Preto nemožno tvrdiť alebo predpokladať, že existuje záujem Únie na tom, aby v oblasti, ktorá bola normotvorcom Únie vylúčená z pôsobnosti aktu, ktorý prijal, bol výklad ustanovení tohto aktu jednotný.

- 57 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že vzhľadom na predmet otázky, ktorú položil Court of Appeal, Súdny dvor nie je príslušný odpovedať na túto otázku.

O trovách

- 58 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Súdny dvor Európskej únie nie je príslušný odpovedať na otázku, ktorú predložil Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Spojené kráľovstvo) rozhodnutím zo 6. decembra 2010.

Podpisy